

**STATUT GENERAL PER
CUSSEGLS PAROCHIALS
DIGL UESTGIU DA CUERA**

*Ordinariat episcopal Cuera
ils 15 da mars 2006*

REGISTER DIL CUNTEGN

Remarca preliminar	5
1. Pensums	5
2. Composiziun	6
3. Grondezia dil Cussegl parochial	7
4. Pliras pleivs e circuits pastorals	8
5. Gudignar commembers – elecziuns	8
6. Incumbensa	9
7. Cuo	9
8. Organisaziun	9
9. Statuts	10
10. Radunonzas	11
11. Gruppas da lavur	11
12. Spiritualitad	11
13. Communicaziun cun la pleiv	12
14. Finanzas – Renconuschientscha	12
15. Conflicts	13
16. Pleiv vacanta	13
17. Ordinaziuns finalas	14

STATUT GENERAL PER CUSSEGLS PAROCHIALS EGL UESTGIU DA CUERA

Remarca preliminara

Baghegiond sil principi parochial dalla Baselia catholica plaida quei statut en general dil plevon. Il correspondent vala denton era per igl administratur dalla pleiv, ch'ei nominaus digl uestg per pli ditg che per in onn ni per temps illimitau.

Nua ch'ina menadra u in menader dalla pleiv ei partius tier al plevon, vegnan las cumpetenzas ed ils duers partenent il cussegl pastoral reglementai en in carnet dils duers.¹

1. Pensums

- 1.1 Il cussegl parochial – era numnaus cussegl pastoral – ei in organ, el qual ils cartents segidan, ensemen cun las persunas che han part dalla pastoraziun entras lur uffeci, per promover la veta dalla pleiv e la cuminonza ecclesiastica (communio).
- 1.2 Il cussegl parochial contribuescha en siu liug entras sias deliberaziuns ed activitads a derasar ed enfirmir la cardientscha dalla Baselia, da tedlar ils basegns e giavischs dils parochians e rispunder ad els, sco era da crear in clima da speranza e legria cristiana.

---

¹ Cump. il model normativ per il carnet da duers dil menader u dalla menadra dalla pleiv egl uestgiu da Cuera, 2000.

- 1.3 Recumandaziuns e propostas dil cussegl parochial d'entran ligiontas cun l'approbaziun entras il plevon.
- 1.4 Cusseglers parochials duein esser representai en ina eventuala cumissiun per eleger il plevon.

2. Composiziun

- 2.1 Il cussegl parochial secumpona mintgamai tenor las relaziuns localas da commembers entras digl uffeci, commembers delegai, elegi e clamai.
- 2.2 Commember entras da siu uffeci ei il plevon. El ei responsabel per la formaziun dil cussegl parochial. Commembers entras digl uffeci ein medemamein il vicari, il diacon, la menadra u il menader dalla pleiv, il respunsabel per la pastoraziun dils migrants, l'assistenta u igl assistent pastoral. En teams pastorals gronds ei ina delegaziun da ponderar. Catechetas e catechets, pedagogas e pedagogs da religiun duein esser representai commensuradamein. Commember en vigur digl uffeci ei medemamein ina delegada u in delegau dalla suprastanza dalla pleiv (cumin baselgia u tgira baselgia ²)

---

² El text suadont vegn ei fatg diever dalla noziun suprastanza dalla pleiv.

- 2.3 Commembers delegai ein representantas e representants da gruppaziuns determinadas sco uniun da mummas, chor baselgia, forum da giuventetgna, parochians da lungatgs jasters.
- 2.4 Entras ils commembers elegi duei il cussegl parochial porscher in maletg representativ dalla pleiv tenor schlatteina, vegliadetgna ed ulteriurs criteris e satisfar allas relaziuns localas.
- 2.5 Autras gruppaziuns ord la pleiv ch'ei buca risguardadas, nominescha il plevon suenter haver consultau il cussegl parochial.
- 2.6 En pleivs pintgas, nua che las circumstanzas recomandan ei e nua ch'igl ei difficil da formar in cussegl parochial, exista la pusseivladad ch'in commember dalla suprastonza dalla pleiv surpren il ressort per damondas dalla pastoraziun. La suprastonza dalla pleiv sa era ademplir sco tala il pensum d'in cussegl parochial. Mo en in tal cass ston ins distinguer bein denter las cumpetenzas e las funcziuns dils dus organs differentes.

3. Grondezia dil cussegl parochial

- 3.1 Per fixar la grondezia dil cussegl parochial ston ins risguardar las pusseivladads da lavur. Pli gronds ch'il cussegl parochial ei, ton pli urgent eis ei da estructurar el en gruppas da lavur.

4. Pliras pleivs e circuits pastorals.

- 4.1 Sche in plevon porta la responsabladad per pliras pleivs, po el seschar representar entras in delegau (vicari, diacon, menadra u menader dalla pleiv) ³.
- 4.2 Nua che spirituals portan *in solidum* la respunsabladad per ina regiun cun plirs cussegls parochials (cump. CIC, 517 § 1) repartan ei denter els la preschientscha els singuls cussegls.
- 4.3 Pliras pleivs colligiadas en in circuit pastoral san ereger comunablamein in cussegl parochial.

5. Gudignar commembers – Elecziuns

- 5.1 Il plevon u persunas che lez deleghescha per quei intent damondan pusseivlas candidatas u pusseivels candidats per l'elecziun. Denton duei scadina e scadin che vul, haver la pusseividad da seschar eleger.
- 5.2 L'elecziun po succeder immediat suenter ils survetschs divins dalla dumegia a l'urna ni a caschun d'ina radunonza da pleiv.

---

³ Cump. la remarca preliminar.

5.3 Ei exista era la pusseivladad ch'il plevon publichescha in appel da collaborar en in cussegl parochial ch'ei da formar. Quei cussegl *ad experimentum* savess ins confirmar cun ina elecziun posteriura.

6. Incumbensa

6.1 Suentar l'elecziun dat il plevon als singuls commembers dil cussegl l'incumbensa ecclesiastica. Quei sa daventar en ina celebraziun liturgica, p.ex. enteifer l'eucaristia dalla dumengia.

7. CuoZ d'uffeci

7.1 Ei serecamonda da fixar in cuoz d'uffeci (treis u quater onns). Reelecziun ei pusseivla.

7.2 Sche commembers seretrein u crodan ora enteifer la perioda d'uffeci, instradescha il cussegl parochial sez l'elecziun supplementara.

8. Organisaziun

8.1 Il plevon presidiescha il cussegl parochial. En cass d'absenza sa el delegar il presidi ad in auter commember. El sa era surdar alla liunga il menaschi ed il tgamun dil cussegl parochial ad in commember elegius dil cussegl. Pil rest seconstituescha il cussegl sesez.

- 8.2 Il parsura prepara, eventualmein ensemen cul plevon, la gliesta da tractandas, convochescha il cussegl ed empeila las radunonzas.
- 8.3 Ina actura u in actuar meina protocol dallas sesidas ed exequescha las lavurs en scret.
- 8.4 Per ils divers pensums vegn ei previu tenor pusseivladad respunsabels pils ressorts.
- 8.5 Per cussegls parochials pli gronds ei ina cumissiun directiva da recumandar. Quella prepara la gliesta da tractandas, liquidescha senza damondas e fatschentas urgentas e renda al cussegl plaid e fatg sur da sia acziun.

9. Statuts

- 9.1 Schilunsch sco quest statut general ei buca sufficient, elaborescha il cussegl parochial statuts che risguardan ils fatgs locals.⁴
- 9.2 Ils statuts van en vigor suenter ch'il plevon ha acceptau ed il vicari general approbau els.

---

⁴ Cump. remarca preliminar.

10. Radunonzas

- 10.1 Per ch'il cussegl parochial possi ademplir siu pensum eis ei da prever silmeins duas radunonzas ad onn.

11. Gruppas da lavur

- 11.1 Cussegl parochials cun biars commembers formschan cun avantatg en gruppas, ch'ei cumpetentas per ressorts concrets (p.ex. lavur cun affons u giuvenils, assistenza a malsauns e glieud veglia, istruzion da carschi, liturgia, diaconia e lavur en la publicitad).
- 11.2 Alla collaboraziun en ressorts u gruppas san ins era envidar persunas ch'ei buca commembras dil cussegl.
- 11.3 Il cussegl parochial sa era delegar incumbensas ad organisaziuns e gremiums ch'existan gia.
- 11.4 Sch'ei para necessari, vegn il cussegl parochial a formar gruppas da lavur *ad hoc*, che sesligian suenter haver fatg lur lavur.

12. Spiritualitad

- 12.1 Ins duei metter speciala peisa sin la tgira dils fundaments spirtals-spirituals che sustegnan scadin survetsch en la pleiv. Igl ei recumandau d'arver sesidas

u radunonzas cun in plaid biblic ni in'oraziun ed era da parter in cun l'auter experientschas da cardientscha persunalas.

12.2 Per ch'il cussegl parochial fetschi era l'experientscha d'esser ina cuminonza da cardientscha, vegnan dis da reflexiun religiosa ad esser fetg gideivels.

12.3 El senn d'ina scolaziun continuada dils cussegliers parochials duei ins seprofitar dallas corrispudentas offertas dils cussegls pastorals cantunals.

13. Comunicaziun cun la pleiv

13.1 Cunquei ch'il cussegl parochial stat en survetsch dalla pleiv, vegn el adina puspei a rapportar en fuorma adattada sur da sia lavur (p.ex. fegl parochial, pressa locala, en radunonzas dalla pleiv, egl internet). Sch'ils parochians enconuschan ils commembers dil cussegl parochial vegnan els a drizzar pli tgunsch impuls e giavischs a quel.

13.2 Cussegliers parochials han in summa generalmein ina funcziun d'exempel pertuccont la veta dalla pleiv (p.ex. assister al survetsch divin, far part dallas occasiuns en pleiv, dar perdetga da cardientscha).

14. Finanzas – reconuschientscha

14.1 Il cussegl parochial ei in exempel particular per lavur voluntaria che auda essenzialmein tier la baselgia. Mo las spensas che seresultan entras exequir lur

pensum als commembers, duei ins en scadin cass indemnisar.

14.2 Per las expensas dil cussegl parochial eis ei da fixar in preventiv cun la suprastanza dalla pleiv.

14.3 Il plascher da collaborar el cussegl parochial vegn augmentaus, sch'ins offerescha als commembers ina adattada formaziun supplementara specifica ed era occasiuns da cumpignia (p. ex. tscheina annuala, excursiun).

15. Conflicts

15.1 En situaziuns da conflict vegn il vicari general ad intermediar. Leutier sa el era consultar glied dil fatg cumpetenta (cussegliadra ni cussegliader da pleiv) ed autras persunas adattadas.

15.2 En situaziuns difficilas po igl uestg sistir u sligiar si il cussegl.

16. Pleiv vacanta

16.1. Sch'ina pleiv ei vacanta, lavura il cussegl parochial vinavon, denton senza instradar midadas essenzialas per la veta dalla pleiv.

16.2. Il plevon niev vegn a convocar il cussegl parochial e seschar informar sur dalla lavur da tochen dacheu.

16.3. Il plevon niev sa constituir danovamein il cussegl existent. Mo en cass ch'el giavischa da formar in niev cussegl, duei ins risguardar siu giavisch.

17. Ordinaziuns finalas

17.1 Quest regulativ general remplazza anteriuras directivas digl uestg da Cuera. Cun ina nova perioda d'uffeci vegnan ils statuts actuals dils cussegls parochials adattai allas novas directivas generalas e presentadas al vicari general per l'approbaziun.

Cuera, ils 15 da mars 2006

+ Amédée Grab
Uestg da Cuera